

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12C/431/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114225848
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ivanko
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6114225848.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom JUDr. Danielom Ivankom v právnej veci navrhovateľa AB 1 B.V. so sídlom Strawinskylaan 933, 1077XX Amaterdam, Holandské kráľovstvo, registračné číslo: 56 007 043, zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o. so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti odporcovi C. R., nar. XX. XX. XXXX, trvalý pobyt F. XX, XXX XX V. V., štátnemu občanovi Slovenskej republiky, Z. Č. O. O. U. K. D. W. P., F. Z. D. F. K., o zaplatenie 2 026,35 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Návrh zamietá.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 05. 12. 2014 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 2 026,35 eura s príslušenstvom, ktorý odôvodnil tým, že na základe zmluvy zo dňa 28. 06. 2013 boli pohľadávky vzniknuté z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16. 02. 2012 postúpené zo spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 11 Piešťany, IČO: 36 234 176 na navrhovateľa. Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 ako veriteľ uzatvoril s odporcom ako dlžníkom dňa 16. 02. 2012 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1 700,00 eur, ktorý sa odporca zaviazal vrátiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 72,41 eura. Odporca bol v omeškani s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom výpise čerpania, splátok a úhrad, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb odporcu a spôsob ich započítania. Odporca bol listom zo dňa 28. 06. 2013 vyzvaný k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Na základe uvedeného sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal zaviazania odporcu zaplatiť mu sumu 2 026,35 eura, vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 244,34 eura a úrok z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 2 026,35 eura od 28. 11. 2014 do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

Nakoľko sa v konaní súdu pobyt odporcu zistiť nepodarilo, uznesením č.k. 12C/431/2015-87 zo dňa 11. 12. 2015 mu bola na zastupovanie v konaní ustanovená opatrovníčka, ktorej bol návrh spolu s prílohami doručený dňa 16. 12. 2015, k podanému návrhu vyjadrenie podané nebolo.

Výzvou, doručenou zástupkyňi navrhovateľa dňa 13. 01. 2016, vyzval súd zástupkyňu navrhovateľa na predloženie listín preukazujúcich nadobudnutie pohľadávky voči odporkyňi za účelom preskúmania platnosti postúpenia pohľadávky podľa § 524 - § 530 a § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka a na predloženie plnej moci, na ktorú odkazuje zástupkyňa spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO:

36 234 176 pri oznamovaní postúpenia pohľadávky odporcovi a na preukázanie oprávnenia osôb konať v mene navrhovateľa v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 28. 01. 2016, ktorého sa účastníci ani ich zástupcovia nezúčastnili. Súd podľa § 101 ods. 2 OSP pokračoval v konaní, aj keď boli účastníci nečinní, vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti. Na základe vykonaného dokazovania listinami zistil nasledovný skutkový stav: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 11 Piešťany, IČO: 36 234 176, uzatvoril s odporcom dňa 16. 02. 2012 pod číslom XXXXXXXXXX zmluvu, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 1 700,00 eur, ktorý sa zaviazal splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 72,41 eura. Ročná úroková sadzba bola uvedená 40,61 %, RPMN bola uvedená od 48,70 % do 51,50 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom bola uvedená 4 038,60 eura, termíny splatnosti splátok uvedené neboli, lehota splatnosti bola uvedená 60 mesiacov po poskytnutí úveru a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Nakoľko odporca neplnil riadne a včas pravidelné mesačné splátky, Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 listom zo dňa 28. 06. 2013 vyhlásil celý poskytnutý úver za splatný a požadoval vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky spolu s úrokmi. Listina mala byť doručovaná odporcovi prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., z kópie predloženého Podacieho hárku však nevyplýva dátum odovzdania listiny na poštovú prepravu ani jeho prijatie poštovým podnikom na poštovú prepravu. Podľa výpisu z obchodného registra Holandského kráľovstva sú členmi predstavenstva navrhovateľa fyzické osoby, , a , riaditelia, z ktorých každý je oprávnený konať spoločne „(s ďalším(i) členom(i) predstavenstva, pozri stanovy)“. Podľa plnomocenstva zo dňa 31. 05. 2014 splnomocnil navrhovateľ svoju zástupkyňu, Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679, aby za neho konala vo všetkých právnych a iných záležitostiach. Podľa plnomocenstva zo dňa 31. 05. 2014 splnomocnila spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 svoju zástupkyňu, Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679 aby za ňu konala vo všetkých právnych a iných záležitostiach. Listom zo dňa 14. 11. 2014 Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679 v mene spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, na základe predloženej plnej moci v súlade s § 526 Občianskeho zákonníka oznámila odporcovi že pohľadávky postupcu boli na základe zmluvy zo dňa 12. 09. 2012 postúpené na obchodnú spoločnosť AB 1 B.V., registračné číslo 34 186 049. Listina bola podaná na poštovú prepravu dňa 18. 11. 2014. Podľa Hlavy 20, § 6 Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver, cit.: „Na základe vzájomnej dohody klienta a Spoločnosti bolo určené, že klient nie je oprávnený bez písomného súhlasu Spoločnosti postúpiť akúkoľvek svoju pohľadávku voči Spoločnosti na tretie osoby alebo... .. Spoločnosť je oprávnená pohľadávky z ÚZ, Zmluvy o RÚ a z ostatných zmlúv zabezpečujúcich pohľadávky Spoločnosti postúpiť tretím osobám. ...“. Podľa listiny zo dňa 28. 06. 2013, označenej ako „Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX“, sa postupca, Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 a postupník AB 1 B. V. reg. číslo 56 007 043 dohodli na postúpení pohľadávky s príslušenstvom voči odporcovi. Postupca v súlade so zmluvou s názvom „Loan Receivables Transfer Agreement“ v znení neskorších zmien a dodatkov postúpil pohľadávku postupníkovi, a to za odplatu, tak ako sa obe zmluvné strany dohodli a zároveň s ňou súhlasili. Listina bola za postupníka podpísaná osobami S.. L.. U. a U.. U.. X. F..

Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa.

Podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že navrhovateľ nenadobudol od spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 pohľadávku voči odporcovi uplatňovanú v tomto konaní.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok). Preskúvanie vecnej legitímácie, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (napríklad odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29. 06. 2010). Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od odporcu uplatnené v konaní.

Navrhovateľ svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzoval od nadobudnutia pohľadávky uplatňovanej v konaní od spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176. Na preukázanie nadobudnutia pohľadávky predložil súdu listinu Oznámenie o postúpení pohľadávky adresovanú odporcovi a listinu Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy.

K listine Oznámenie o postúpení pohľadávky súd uvádza, že táto bola vyhotovená subjektom Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679 na základe plnej moci udelenej spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, ktorá mala byť k oznámeniu priložená. V listine sa uvádza, že pohľadávka bola postúpená na základe zmluvy zo dňa 12. 09. 2012. Uvedené je v rozpore s tvrdeným stavom veci, keď podľa návrhu a predloženej listiny mala byť pohľadávka postúpená zmluvou uzatvorenou dňa 28. 06. 2013. V listine je uvedené, že pohľadávka bola postúpená na obchodnú spoločnosť AB 1 B.V., registračné číslo 34 186 049. Uvedené je v rozpore so zisteným stavom veci, keď obchodná spoločnosť AB 1 B.V. má podľa predloženého výpisu z obchodného registra pridelené registračné číslo 56 007 043. Podľa zistení súdu registračné číslo 34 186 049 bolo pridelené obchodnej spoločnosti AB 4 B.V. so sídlom v Holandskom kráľovstve. Uvedené podstatné vady listiny majú za následok neplatnosť tejto listiny pre jej nezrozumiteľnosť (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Listina nebola vyhotovená pôvodným veriteľom, ale jeho zástupkyňou. Plnú moc udelenú spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 svojej zástupkyňi, Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679, považuje súd podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú z dôvodu, že záujmy zástupcu (splnomocnenca) sú v rozpore so záujmami zastúpeného (splnomocniteľa). Uvedený záver vyplýva pre súd z tej skutočnosti, že v rovnaký deň bola zástupkyňi (splnomocnencovi), Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., IČO: 47 234 679, udelená plná moc spoločnosťou (splnomocniteľ) Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 ako aj navrhovateľom, ktorého zastupuje aj v tomto konaní (splnomocniteľ). Záujmy zástupkyne sú v zrejmom rozpore so záujmami zastúpených, ktorí medzi sebou mali uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky. Pokiaľ by tomu tak bolo, tá istá zástupkyňa mala zastupovať tak postupníka ako aj postupcu, z čoho vyplýva záver o kolízii záujmov zástupcu, ktorý nemôže hájiť záujmy tak postupcu (ktorý pohľadávku odplatne prevádza) ako aj postupníka (ktorý pohľadávku odplatne nadobúda), a ktorých záujmy sú odlišné. Listina mala byť doručovaná odporcovi prostredníctvom poštového podniku, ale nebol predložený dôkaz o tom, že listina bola skutočne odporcovi aj doručená, že sa dostala do sféry jeho dispozície. Oznámenie postúpenia pohľadávky postupcom je podľa § 526 Občianskeho zákonníka jednostranným hmotnoprávnym úkonom pre ktorého platnosť a spôsobilosť vyvolať právom predvídané následky sa vyžaduje jeho dôjdenie do sféry adresáta, ktorému je určený.

Nakoľko listina Oznámenie o postúpení pohľadávky bola vyhotovená zástupkyňou spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 na základe plnej moci, ktorá je pre rozpor s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, obsahuje nesprávne údaje o dni uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok a o registračnom čísle postupníka a nebolo preukázané jej dôjdenie do dispozície odporcu, uvedená listina nepreukazuje nadobudnutie pohľadávky uplatňovanej navrhovateľom v tomto konaní ani nevyvoláva následok predvídaný v § 526 Občianskeho zákonníka.

Zástupkyňa navrhovateľa po výzve súdu predložila súdu na preukázanie nadobudnutia pohľadávky listinu Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy. Uvedená listina odkazuje na zmluvu s názvom „Loan

Receivables Transfer Agreement“, ktorá súdu predložená nebola a za postupníka (navrhovateľa) bola podpísaná dvoma osobami: S.. L.. U. a U.. U.. X. F.. Podľa výpisu z obchodného registra navrhovateľa sú členmi predstavenstva tri fyzické osoby, riaditelia, z ktorých každý je oprávnený konať spoločne „(s ďalšími členmi predstavenstva, pozri stanovy)“. Stanovy navrhovateľa sú napriek výzve predloženej neboli, a preto nemá preukázané, že uvedená listina podpísaná dvoma riaditeľmi z troch zaväzuje navrhovateľa platne.

Nakoľko listina Postúpenie pohľadávky bola podpísaná dvoma riaditeľmi z troch a odkazovala na ďalšiu listinu, uvedená listina nepreukazuje platné uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Nakoľko úverová zmluva z ktorej navrhovateľ odvodzuje uplatňovaný nárok je zmluvou spotrebiteľskou (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pre platné postúpenie pohľadávky sa vyžaduje aj súlad s ustanovením § 53 ods. 4 písm. b) Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve takú podmienku, ktorej znenie dovoľuje dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Preskúmaním všeobecných obchodných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 dospel súd k záveru o absolútnej neplatnosti zmluvnej podmienky uvedenej v hlave 20, § 6, podľa ktorej spotrebiteľ nie je oprávnený bez súhlasu dodávateľa postúpiť svoju pohľadávku voči nemu, ale dodávateľ je oprávnený bez súhlasu spotrebiteľa postúpiť pohľadávku voči spotrebiteľovi tretím osobám. Všeobecné obchodné podmienky nemôže spotrebiteľ zmeniť a sú vopred pripravené dodávateľom bez možnosti ich modifikácie. Postúpením pohľadávky bez súhlasu spotrebiteľa dochádza nepochybne k zhoršeniu jeho postavenia, nakoľko je rozdiel domáhať sa svojich nárokov voči akciovej spoločnosti s dlhodobou tradíciou na trhu (deň zápisu 27. 10. 1999) so sídlom v Slovenskej republike so zapísaným základným imanom 18 820 998,00 eur a domáhať sa svojich práv voči „bezmennej“ (napr. názvy spoločností A B 1 B.V., A B 2 B.V., A B 4 B.V.) spoločnosti so sídlom v Holandskom kráľovstve vzniknutej dňa 10. 09. 2012 s emitovaným kapitálom 18 000,00 eur. Uvedená podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko od spotrebiteľa pre postúpenie pohľadávky vyžaduje písomný súhlas dodávateľa, no od dodávateľa pre postúpenie pohľadávky súhlas spotrebiteľa nevyžaduje.

Preto, aj pokiaľ by navrhovateľom predložené listiny nevykazovali vyššie uvedené nedostatky a boli by platné, platnému nadobudnutiu pohľadávky by bránila absolútne neplatná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve, uvedená v hlave 20, § 6 všeobecných obchodných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176.

Súd v snahe zabrániť pre navrhovateľa vydaniu tzv. prekvapivého rozhodnutia vyzval zástupkyňu navrhovateľa na predloženie listín, pričom ju zároveň informoval o postupe súdu, ktorý preskúmaval platnosť postúpenia pohľadávky. Rovnako tak súd na pojednávaní podľa § 100 ods. 1 posledná veta OSP uviedol, že na základe tvrdených a preukazovaných skutočností sa právne posúdenie veci javí tak, že navrhovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu voči odporcovi.

Nakoľko listina Oznámenie o postúpení pohľadávky bola vyhotovená zástupkyňou spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176 na základe plnej moci, ktorá je pre rozpor s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, obsahuje nesprávne údaje o dni uzatvorenia zmluvy a o registračnom čísle postupníka, nebolo preukázané jej dôjdenie do dispozície odporcu, listina Postúpenie pohľadávky bola podpísaná dvoma riaditeľmi z troch, odkazovala na ďalšiu listinu a platnému postúpeniu pohľadávky bráni neprijateľná zmluvná podmienka uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, dospel súd k záveru, že navrhovateľ nenadobudol platne pohľadávku uplatňovanú v konaní voči odporcovi, a preto návrh z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie navrhovateľa zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 OSP. V konaní úspešný odporca nepodal návrh na náhradu trov konania. V konaní neúspešný navrhovateľ návrh na náhradu trov konania súdu podal. Súd preto o trovách konania rozhodol tak, že v konaní neúspešnému navrhovateľovi uplatnenú náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie podľa § 205 ods. 2 OSP možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú podľa § 205a OSP pri odvolaní proti uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať jeho núteného výkonu v exekučnom konaní.